

Gimusi per Velykas

(dokumentuose - balandžio 1 d.). Nors jau per šias Velykas sukaks 93 metai, ji nė negalvoja sustoti: prenumeruoja "Gimtinę", rašo TPD laiškus, kuo išgali - prisideda prie pamėgto sąjūdžio.

Redakcija neseniai kalbino E. Juzulėnienę. Štai kelios pašnekesio mintys.

Kaip jaučiatės, mokytoja, pradėdama savo 94-uosius?

Jaučiuosi taip, kaip visi tokie, kaip aš. Pati vaikštau tik po savo kiemą, pas artimus kaimynus. Kitur paveža mano dukraitės ar kiti artimieji. Stengiuosi palaikyti namuose gerą nuotaiką. Tai labai svarbu. Vokiečiai sakydavo: neprarasti geros nuotaikos, kurios mums dažnai trūksta (ji tai pasakė vokiškai).

Koks darbas, nuveiktas tėviškės pažinimo baruose, jums mieliausias?

Maloniausias? Daugiausia išgyvenau džiaugsmo, kai susipažinau su gerb. Gražina Kadžyte (išgirdau ją pirmą kartą per radiją naktį, tai kalbėjo apie dienoraščių rašymą). O aš tokius dienoraščius rašiau nuo mažens. Gražina ne tik atsiliepė į mano laišką, bet ir ėmėsi rūpesčių, spaus-

dinant mano motinos dienoraštį. Paskui, prasidėjus TPD ekspedicijai Panevėžyje, susipažinau ir su dr. K. Račkausku. Buvau begalinėje depresijoje, nes 1993 m. netekau keturių artimiausių žmonių: dukters, sesers, brolio, žento. Pakvietimas bendradarbiauti tėviškės pažinimo sąjūdyje mane tarsi prikėlė gyvenimui. "Gimtinėje" pasakojau apie Kalėdas, Velykas, savo tėviškę - Pajevonį (Anykščių krašte), jų papročius, šeimos tradicijas. Rašiau lyg sau, kas mano širdyje susikaupė per daugybę metų.

Nors Jūs esate amžiumi vyriausia TPD narė, bet galėtumėte nurodyti ne vieną jaunesnę panevėžietę, tarsi snūduriuojančią...

Nežinau, ar sakote tiesą. Tačiau neabejoju, kad kiekvienas panevėžietis, kaunietis ar vilnietis galėtų įsijungti į tėviškės pažinimo sąjūdį. Ir ne tik formaliai, bet ir įnešti savo indėlį. Man didelė garbė ir tikra dvasios atgaiva prenumeruoti "Gimtinę". Jokio sunkumo nejaučiu, retkarčiais aukodama kokį šimtą litų leidiniui. Siuntinėju šį gėrio informacijos leidinį seseriai, raginu pažįsta-

mus ir kaimynus prenumeruoti. Su malonumu dalinuosi vienu kitu įdomesniu išgyvenimu jo puslapiuose. Ar šis įnašas nepakeliamas kiekvienam? Bėlika tik pasistengti.

Kuo galėtumėte tėviškės pažinimo aruodus artimiausioje ateityje pradžiuginti?

Jei dar gyvensiu, stengsiuos parašyti vaikystės prisiminimus. Itin rūpi tėviškė, Andrioniškio kraštas, jo žmonės. Savo provaikaičiams dažnokai dainuoju:

*Kaipgi nemylėti man kampelio šito,
Kad jis man mielesnis už kiekvieną
kitą...*

Žinoma, jokių būdu nepamiršiu "Gimtinės". Nepamiršiu nuostabių TPD vadovų. Jie mane aplanko. Kiekvienas pašnekesys - man šventė. Jie mano šeimai lyg geri giminaičiai. Tai brangi dvasinė giminytė. Neabejoju, kad ji pasitarnauja tėviškės pažinimo žadinimui.

Kalbėjosi K. RAČKAUSKAS

Mokytoja E. Juzulėnienė (Šukytė) prie gimtosios sodybos Pilviškiuose, 1994.

E. Šukytė (Juzulėnienė) 1935 m. - Lietuvos žemės ūkio akademijos II k. studentė.

Panevėžyje gyvena amžiumi pati vyriausia Tėviškės pažinimo draugijos narė Emilija Juzulėnienė. Įspūdinga, kad būsimoji mokytoja gimė 1909 metais per Velykas